

## СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПОКАЗНИКІВ МОНІТОРИНГУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

© 2015 **АНДРОСОВА Т. В., КОЗУБ В. О., КРУГЛОВА О. А.**

УДК 65.011.47.001.33

### Андросова Т. В., Козуб В. О., Круглова О. А. Систематизація показників моніторингу фінансових результатів на підприємстві

Метою статті є викладення результатів дослідження щодо формування системи показників-індикаторів для моніторингу фінансових результатів на підприємстві. Показано зв'язок між показниками-індикаторами та інформативними показниками в системі спостереження за фінансовими результатами діяльності підприємства. Виділено критерії та подано послідовність формування системи інформативних показників і показників-індикаторів для моніторингу фінансових результатів на підприємстві. Наведено типи моніторингу фінансових результатів з урахуванням напрямів в управлінні фінансовими результатами та основними характеристиками моніторингу. Систематизовано показники-індикатори за послідовністю формування та використання фінансових результатів на підприємстві.

**Ключові слова:** моніторинг, фінансові результати, рентабельність, критерій, показник-індикатор, інформативний показник.

**Рис.:** 2. **Табл.:** 1. **Формул.:** 2. **Бібл.:** 11.

**Андросова Тетяна Василівна** – кандидат економічних наук, професор, завідувачка кафедри міжнародної економіки, Харківський державний університет харчування та торгівлі (вул. Клочківська, 333, Харків, 61051, Україна)

**E-mail:** barhatova\_nataly@mail.ru

**Козуб Вікторія Олександрівна** – кандидат економічних наук, доцент, кафедра міжнародної економіки, Харківський державний університет харчування та торгівлі (вул. Клочківська, 333, Харків, 61051, Україна)

**E-mail:** kozub.viktoria@mail.ru

**Круглова Олена Анатолівна** – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри економіки підприємств харчування та торгівлі, Харківський державний університет харчування та торгівлі (вул. Клочківська, 333, Харків, 61051, Україна)

**E-mail:** ekruglova767@gmail.com

УДК 65.011.47.001.33

UDC 65.011.47.001.33

### Андросова Т. В., Козуб В. А., Круглова Е. А. Систематизация показателей мониторинга финансовых результатов на предприятии

Целью статьи является представление результатов исследования по формированию системы показателей-индикаторов для мониторинга финансовых результатов на предприятии. Показана связь между показателями-индикаторами и информативными показателями в системе наблюдения за финансовыми результатами деятельности на предприятии. Выделены критерии и представлена последовательность формирования системы информативных показателей и показателей-индикаторов для мониторинга финансовых результатов предприятия. Приведены типы мониторинга финансовых результатов с учётом направлений в управлении финансовыми результатами и основными характеристиками мониторинга. Систематизированы показатели-индикаторы с учётом последовательности формирования и использования финансовых результатов на предприятии.

**Ключевые слова:** мониторинг, финансовые результаты, рентабельность, критерий, показатель-индикатор, информативный показатель.

**Рис.:** 2. **Табл.:** 1. **Формул.:** 2. **Библ.:** 11.

**Андросова Татьяна Васильевна** – кандидат экономических наук, профессор, заведующая кафедрой международной экономики, Харьковский государственный университет питания и торговли (ул. Клочковская, 333, Харьков, 61051, Украина)

**E-mail:** barhatova\_nataly@mail.ru

**Козуб Виктория Александровна** – кандидат экономических наук, доцент, кафедра международной экономики, Харьковский государственный университет питания и торговли (ул. Клочковская, 333, Харьков, 61051, Украина)

**E-mail:** kozub.viktoria@mail.ru

**Круглова Елена Анатольевна** – кандидат экономических наук, доцент, профессор кафедры экономики предприятий питания и торговли, Харьковский государственный университет питания и торговли (ул. Клочковская, 333, Харьков, 61051, Украина)

**E-mail:** ekruglova767@gmail.com

### Androsova T. V., Kozub V. O., Kruhlova O. A. Systematization of Indicators for Monitoring of Financial Results at the Enterprise

The article is aimed at presenting the results of a study on establishing a system of output indicators for monitoring the financial results at the enterprise. Relationship between output indicators and informative indicators in the system of monitoring financial results at the enterprise has been displayed. Criteria have been allocated and the sequence of formation of system of informative indicators and output indicators for monitoring financial results of enterprise has been presented. Types of monitoring the financial results have been specified taking into account trends in the management of financial results and the main characteristics of the monitoring. The output indicators have been systematized taking into account the sequence of formation and use of financial results of enterprise.

**Key words:** monitoring, financial results, profitability, criterion, output indicator, informative indicator.

**Pic.:** 2. **Tabl.:** 1. **Formulae:** 2. **Bibl.:** 11.

**Androsova Tetiana V.** – Candidate of Sciences (Economics), Professor, Head of the Department of International Economics, Kharkiv State University of Food Technology and Trade (vul. Klochkivska, 333, Kharkiv, 61051, Ukraine)

**E-mail:** barhatova\_nataly@mail.ru

**Kozub Viktoriia O.** – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of International Economics, Kharkiv State University of Food Technology and Trade (vul. Klochkivska, 333, Kharkiv, 61051, Ukraine)

**E-mail:** kozub.viktoria@mail.ru

**Kruhlova Olena A.** – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Professor of the Department of Economics and Catering Trade, Kharkiv State University of Food Technology and Trade (vul. Klochkivska, 333, Kharkiv, 61051, Ukraine)

**E-mail:** ekruglova767@gmail.com

**М**оніторинг фінансових результатів підприємства реалізується за відповідної системи показників. Склад і джерела вхідної інформації, методичні засади формування показників зумовлюють якість висновків за результатами моніторингу, що ви-

користовуються під час обґрунтування рішень за окремими аспектами діяльності господарюючого суб'єкта. Проблеми формування системи моніторингу фінансових результатів у загальній системі управління підприємством певною мірою досліджувались у наукових пра-

цях як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників, зокрема І. О. Бланка, Р. Брейлі, Н. О. Власової, В. К. Галіцина, Н. Н. Данілочкіної, Б. Коласа, Е. Майера, Ю. Б. Іванова, О. М. Тищенко та ін. [1 – 8]. Водночас результати проведених досліджень свідчать про неоднозначність позицій науковців щодо складу показників моніторингу фінансових результатів на підприємстві та періоду їх розрахунку. Зазначене зумовлює доцільність дослідження питань щодо суті та видів показників, а також визначення вимог до їх використання в моніторингу фінансових результатів підприємств.

Метою статті є викладення результатів дослідження з визначення системи показників-індикаторів для забезпечення моніторингу формування та використання фінансових результатів на підприємстві.

У загальному вигляді показник визначають як дані, інформацію про властивості певного об'єкта, процесу. Ураховуючи якісний та кількісний аспекти показників, виділяють такі показники, що характеризують конкретні об'єкти та явища (процеси), а також абсолютні й відносні, прямі та зворотні показники [9, с. 42 – 52]. Для об'єктів і процесів характерними є складність та внутрішня структурованість, що потребує для їх опису не одного, а сукупності показників, які об'єднуються за змістом, ступенем синтезу, рівнем відображення причинно-наслідкових відносин, способом формування й іншими ознаками.

Із поданих характеристик для моніторингу фінансових результатів значущим є формування системи показників за причинно-наслідковим зв'язком, зокрема формування сукупності показників-індикаторів та інформативних показників. У потоці даних інформативні показники є вхідними, індикатори – вихідними показниками. Слід відзначити особливості формування інформативних показників та показників-індикаторів. Показники-індикатори є результативними, побудованими на підставі інформативних показників. Інформативні показники формуються за даними планів та завдань розвитку підрозділів підприємства, облікових і звітних даних бухгалтерського, статистичного та управлінського обліку.

Урахування причинно-наслідкових зв'язків між показниками під час моніторингу фінансових результатів дозволяє не лише виділити показники-індикатори та інформативні показники, а й систематизувати останні за рівнем зв'язку з показником-індикатором за періодами часу. Інформативні показники та показники-індикатори із зазначенням залежності між ними доцільно подати в формі таблиці. На підставі окремих показників пропонується створити зведення таблиць, що стане основою інформаційного забезпечення моніторингу фінансових результатів на підприємстві. Зокрема, до інформаційного забезпечення моніторингу фінансових результатів пропонуємо включити системи показників-індикаторів та інформативних показників, а також опис формалізованого зв'язку між інформативними показниками та показниками-індикаторами (рис. 1).

Розглядаючи питання організації моніторингу об'єкта (процесу), науковці виділяють вимоги до показників, які використовуються. Попри різні об'єкти моні-

торингу, позиції дослідників щодо критеріїв під час вибору показників збігаються.

Зокрема, як основні критерії відбору показників для моніторингу виділяють такі, як вимірюваність, адекватність, ідентичність, доступність та доречність [9; 10]. Погоджуючись із тим, що показники моніторингу мають відповідати визначеним критеріям, відзначимо, що під час розгляду цього питання науковці акцентують увагу переважно на показниках-індикаторах та не висувають вимог до інформативних показників. Вважаємо такий підхід неправильним, адже в ході дослідження причинно-наслідкових зв'язків, що характерно під час моніторингу, показник, що розглядається як результативний та відображає результат впливу на об'єкт (процес) певних причин, за інших умов та цільових настанов виступатиме у вигляді факторного показника. А отже, критерії, що висуваються до індикаторів, повною мірою мають застосовуватись і до інформативних показників.

Критерії щодо показників прийнятні як на етапі формування системи показників, так і для коригування вже діючої системи моніторингу. Під час вибору показників для формування (коригування) системи показників моніторингу фінансових результатів рекомендовано використання методу експертної оцінки. У ролі експертів доцільно залучити працівників економічного підрозділу підприємства, які безпосередньо займаються моніторингом фінансових результатів.

Послідовність розрахунків під час формування системи показників для моніторингу рекомендовано здійснювати за такими етапами:

1. Визначити показники-індикатори та інформативні показники.
2. Установити залежність між показником-індикатором та інформативним показником.
3. Оцінити за критеріями відповідності інформативні показники.
4. Оцінити за критеріями відповідності показники-індикатори.

Для оцінки інформативних показників і показників-індикаторів доцільно використати залежності (1) та (2):

$$ИДП_{k(i)} = \frac{\sum_{m=1}^n a_{k(m)}}{n}, \quad (1)$$

де  $ИДП_{k(i)}$  – кількість балів за  $k$ -м критерієм  $i$ -го показника-індикатора;

$a_{k(m)}$  – кількість балів за  $k$ -м критерієм  $m$ -го інформативного показника;

$n$  – кількість інформативних показників, включених до моделі показника-індикатора;

$$R_{ИДП_i} = \sum_{k=1}^5 ИДП_{k(i)}, \quad (2)$$

де  $R_{ИДП_i}$  – загальна кількість балів за  $i$ -м показником-індикатором.

Оцінку рекомендовано здійснювати за п'ятибальною шкалою з дотриманням таких умов:

- а) 5 балів – повна відповідність показника критерію;

Система показників-індикаторів  
моніторингу фінансових результатів  
підприємства

№ з/п	Показник	Період моніторингу		
		1	2	...
1	Показник-індикатор 1			
2	Показник-індикатор 2			
...	...			
n	Показник-індикатор n			

Система інформативних показників моніторингу  
фінансових результатів підприємства

№ з/п	Показник	Період моніторингу			
		1	2	...	t
1	Інформативні показники для формування показника-індикатора 1				
1.1	Інформативний показник 1.1				
1.2	Інформативний показник 1.2				
1.3	Інформативний показник 1.3				
1.4	Інформативний показник 1.4				
...	...				
2	Інформативні показники для формування показника-індикатора 2				
2.1	Інформативний показник 2.1				
2.2	Інформативний показник 2.2				
...	...				

Формалізація зв'язку між показниками-індикаторами та інформативними показниками фінансових результатів

№ з/п	Показник	Позначка	Формалізація
1	Показник-індикатор 1	ІНДП1	ІНДП1 = f(ІНФП 1.1; ІНФП 1.2)
	Інформативні показники для формування показника-індикатора 1		
	I рівень	ІНФП 1.1	ІНФП 1.1 = f(ІНФП1.3; ІНФП 1.4)
	II рівень	ІНФП 1.2	ІНФП 1.2 = f(ІНФП1.3; ІНФП 1.5)
		ІНФП 1.3	...
		ІНФП 1.4	
	...	...	
2	Показник-індикатор 2		
	Інформативні показники для формування показника-індикатора 2		
	I рівень	Інформативний показник 1.1	
		Інформативний показник 1.2	
	...		

Рис. 1. Показники-індикатори та інформативні показники в системі інформаційного забезпечення моніторингу фінансових результатів на підприємстві

Джерело: розроблено авторами.

**ЕКОНОМІКА**

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

б) 1 бал – повна невідповідність показника критерію;

в) 2, 3, 4 бали – проміжні характеристики відповідності показника критерію.

Результати експертної оцінки показників (як показників-індикаторів, так і інформативних показників) доцільно подати у вигляді таблиці.

З огляду на результати оцінювання вважаємо за можливе рекомендувати до використання в системі моніторингу показники, загальна кількість балів за якими перебуває в межах 20...25 балів. За інших умов якість отриманих висновків за результатами моніторингу буде невисокою.

**Ф**ормування підсистеми інформативних показників та показників-індикаторів залежить від особливостей організації моніторингу на підприємстві. Зокрема, його проведення залежатиме від основних напрямів моніторингу фінансових результатів та низки передумов, а саме рівня прийняття управлінських рішень, цільових настанов і методичних засад реалізації.

З огляду на зазначене до використання пропонується карта видів моніторингу фінансових результатів, розроблена з урахуванням напрямів в управлінні та характеристик моніторингу (рис. 2).

На підставі розробленої карти кожне підприємство може сформулювати свою систему моніторингу фінансових результатів з огляду завдань та можливостей її реалізації. Як основні напрями формування показників моніторингу виділено моніторинг формування та використання фінансових результатів, що відповідає загальним напрямам в управлінні фінансовими результатами підприємства. У свою чергу цільові настанови, рівень управлінських рішень та методичні засади реалізації ви-

значатимуть особливості формування системи інформативних показників та показників-індикаторів [11].

З огляду на періодичність та джерела надходження інформації система моніторингу фінансових результатів подана як сукупність показників-індикаторів, що характеризують послідовні етапи в розвитку фінансових результатів підприємства, а саме – формування валового прибутку, фінансових результатів від реалізації, фінансових результатів за видами діяльності та їх розподіл (табл. 1).

*Перша група* індикаторів ґрунтується на показниках формування валового прибутку. Вона включає показники, що відображають стан і динаміку валового прибутку (збитку) в аспекті структурних підрозділів та підприємства загалом. Періодичність формування звіту щодо валового прибутку залежить від особливостей господарської діяльності підприємства та може складатися щодня або щотижня (на підприємствах торгівлі та ресторанного господарства), щомісяця (на підприємствах інших видів економічної діяльності).

*Друга група* індикаторів включає сукупність абсолютних, відносних структурних показників, що відображають формування фінансового результату від реалізації. Ці показники розраховуються щомісяця. Їх основу становлять показники валового прибутку, а також дані щодо поточних витрат загалом по підприємству та в аспекті його структурних підрозділів за звітний період.

*Третя група* індикаторів містить показники, що характеризують формування фінансових результатів загалом на підприємстві та в аспекті основних видів діяльності. Інформація для визначення показників-індикаторів накопичується поступово впродовж кварталу та включає окрім інформації про фінансові результати від реалізації дані про інші доходи (доходи від операційної



Рис. 2. Типізація моніторингу фінансових результатів підприємства за напрямками в управлінні цими результатами та основними характеристиками моніторингу

Джерело: розроблено авторами.



**Систематизація показників-індикаторів за послідовністю формування та використання фінансових результатів на підприємстві**

<b>Вид фінансового результату</b>	<b>Показник-індикатор</b>
Валовий прибуток (збиток)	Абсолютна величина валового прибутку (збитку); темп змін валового прибутку (збитку); рівень виконання плану з формування валового прибутку (збитку); рентабельність виробництва
Фінансовий результат від реалізації	Абсолютна величина фінансового результату від реалізації; темп змін фінансового результату від реалізації; рівень виконання плану з формування фінансового результату від реалізації; рентабельність реалізації
Фінансовий результат до оподаткування	Абсолютна величина фінансового результату до оподаткування; абсолютна величина фінансового результату від операційної (фінансової, інвестиційної, іншої) діяльності; виконання плану з формування фінансового результату до оподаткування; виконання плану з формування фінансового результату від операційної (фінансової, інвестиційної, іншої) діяльності; приріст (зниження) фінансових результатів до оподаткування; приріст (зниження) фінансових результатів від операційної (фінансової, інвестиційної, іншої) діяльності; рентабельність діяльності (активів, власного капіталу)
Чистий фінансовий результат	Абсолютна величина чистого фінансового результату; виконання плану з формування чистого фінансового результату; приріст (зниження) чистого фінансового результату в динаміці; рентабельність за чистим прибутком підприємства
Нерозподілений прибуток	Абсолютна величина капіталізованої частини чистого прибутку; абсолютна величина чистого прибутку, спрямованого на споживання; частка чистого прибутку, спрямована на капіталізацію; частка чистого прибутку, спрямована на споживання

оренди, від реалізації необоротних активів і та ін.) і витрати (податок на прибуток, відсотки за користування кредитними ресурсами та ін.), що виникають на підприємстві впродовж звітного періоду й відображаються у фінансовій звітності. Дані за квартал використовуються для розрахунку показників-індикаторів за рік.

*Четверта група* індикаторів ґрунтується на показниках, що відображають абсолютну величину, динаміку, результативність та ефективність формування чистого фінансового результату (чистого прибутку) підприємства. Ураховуючи, що чистий прибуток є кінцевим фінансовим результатом, за відсутності налагодженого управлінського обліку, формування моніторингу за показниками зміни чистого прибутку результативності й ефективності його формування достатньо для подальшої оцінки успішності функціонування та розвитку підприємства.

*П'ята група* індикаторів сформована за загальними цільовими настановами спостереження за використанням фінансових результатів. Для розв'язання цього завдання рекомендовано використовувати відповідні абсолютні показники, а також показники структури, результативності й ефективності використання фінансових результатів. Якщо на підприємстві організований конкурентний моніторинг, до групи показників формування та використання фінансових результатів за підсумками кварталу включають також відповідні показники за підприємствами-конкурентами.

## ВИСНОВКИ

Розроблена система показників-індикаторів є дієвим інструментом підвищення ефективності управління на підприємстві. Система показників-індикаторів, що наведена, є уніфікованою, адже ґрунтується на даних бухгалтерського обліку й фінансової звітності та включає лише ті показники, що можуть бути використані без

застережень на підприємствах. Разом із тим, за необхідності, подана система може бути модифікована за рахунок розширення переліку показників-індикаторів у межах їх груп, виділених за видами фінансових результатів, що дозволяє отримувати інформацію про формування та використання фінансових результатів у розширеному вигляді. ■

## ЛІТЕРАТУРА

- 1. Бланк И. А.** Управление прибылью / И. А. Бланк. – 2-е изд., расшир. и доп. – К.: Ника-Центр: Эльга, 2002. – 752 с.
- 2. Брейли Р.** Принципы корпоративных финансов / Р. Брейли, С. Майерс / Пер. с англ. – М.: Олимп-Бизнес, 2010. – 1080 с.
- 3. Власова Н. О.** Эффективность формирования финансовых результатов предприятий роздрібної торгівлі: монографія / Н. О. Власова, І. Ю. Мелушова. – Х.: ХДУХТ, 2008. – 259 с.
- 4. Галіцин В. К.** Системи моніторингу: монографія / В. К. Галіцин. – К.: КНЕУ, 2000. – 231 с.
- 5. Контроллинг как инструмент управления предприятием** / Е. Л. Ананькина, С. В. Данилочкин, Н. Г. Данилочкина и др.; под общ. ред. Н. Г. Данилочкиной. – М.: Аудит: ЮНИТИ, 2002. – 279 с.
- 6. Коласс Б.** Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: учеб. пособие / Б. Коласс. – М.: Финансы; ЮНИТИ, 1997. – 576 с.
- 7. Майер Э.** Контроллинг как система мышления и управления / Э. Майер. – М.: Финансы и статистика, 1993. – 96 с.
- 8. Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства: монографія** / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Іванова Ю. Б., д-ра екон. наук, проф. Тищенко О. М. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 384 с.
- 9. Елисеєва И. И.** Общая теория статистики / И. И. Елисеєва, М. М. Юзбашев. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 480 с.
- 10. Эккерсон У. У.** Панели индикаторов как инструмент управления: ключевые показатели эффективности, мониторинг деятельности, оценка результатов / Уэйн У. Эккерсон / Пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 396 с.
- 11. Козуб В. О.** Система показників моніторингу фінансових результатів торговельного підприємства / В. О. Козуб //

Науковий вісник ПУЕТ. Серія «Економічні науки». – 2012. – № 3 (54). – С. 181 – 187.

## REFERENCES

- Anankina, E. L. et al. *Kontrolling kak instrument upravleniia predpriiatem* [Controlling as a tool of management]. Moscow: Audit; YuNITI, 2002.
- Breyli, R., and Mayers, S. *Printsipy korporativnykh finansov* [Principles of Corporate Finance]. Moscow: Olimp-Biznes, 2010.
- Blank, I. A. *Upravlenie pribyliu* [Management profit]. Kyiv: Nika-Tsent; Elga, 2002.
- Eliseeva, I. I., and Yuzbashev, M. M. *Obshchaia teoriia statistiki* [General Theory of Statistics]. Moscow: Finansy i statistika, 2002.
- Ekkerson, U. U. *Paneli indikatorov kak instrument upravleniia: kliuchevye pokazateli effektivnosti, monitoring deiatel'nosti, otsenka rezultatov* [Dashboards as a management tool: the key performance indicators, monitoring activities, evaluation of results]. Moscow: Alpina Biznes Buks, 2007.

- Halitsyn, V. K. *Systemy monitoringu* [Monitoring systems]. Kyiv: KNEU, 2000.
- Kolass, B. *Upravlenie finansovoy deiatel'nostiu predpriatiia. Problemy, kontseptsii i metody* [Financial management of the enterprise. Problems, concepts and methods]. Moscow: Finansy; YuNITI, 1997.
- Kozub, V. O. "Systema pokaznykh monitorynhu finansovykh rezultativ torhovel'nogo pidpriemstva" [The system of indicators for monitoring the financial performance of commercial enterprise]. *Naukovyi visnyk PUET. Seriiia «Ekonomichni nauky»*, no. 3 (54) (2012): 181-187.
- Mayer, E. *Kontrolling kak sistema myshleniia i upravleniia* [Controlling the system thinking and management]. Moscow: Finansy i statistika, 1993.
- Teoretychni osnovy konkurentnoi stratehii pidpriemstva* [The theoretical basis of competitive strategy]. Kharkiv: INZHEK, 2006.
- Vlasova, N. O., and Melushova, I. Yu. *Efektivnist formuvannia finansovykh rezultativ pidpriemstv rozdrubnoi torhivli* [The efficiency of formation of financial results of retailers]. Kharkiv: KhDUKht, 2008.

УДК 330.341

## АКУМУЛЯЦІЙНА ЕКСПЛУАТАЦІЯ РЕСУРСІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФУНКЦІОНАЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

© 2015 БОЯРИНОВА К. О.

УДК 330.341

### Бояринова К. О. Акумуляційна експлуатація ресурсів у забезпеченні функціональності промислового підприємства

Мета статті полягає в обґрунтуванні продуктивної акумуляційної експлуатації ресурсів у забезпеченні функціональності промислового підприємства та доведенні її доцільності порівняно з традиційною. Узагальнення наукових праць вчених визначило необхідність розгляду ресурсів як активів. Результати дослідження включають порівняння простої та продуктивної акумуляційної експлуатації ресурсів. Визначено та обґрунтовано етапи продуктивної акумуляційної експлуатації ресурсів та її значення в забезпеченні функціональності підприємства, у розвитку інноваційного управління виробничо-економічної системи. Перспективами подальших досліджень у даному контексті є розроблення методів виявлення комерційної придатності похідних ресурсів, створюваних підприємством у процесі виробничо-економічної діяльності.

**Ключові слова:** ресурси, експлуатація, продуктивна акумуляція, функціональність підприємства.

**Рис.:** 2. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 10.

**Бояринова Катерина Олександрівна** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» (пр. Перемоги, 37, Київ, 03056, Україна)  
**E-mail:** boyarinova@ukr.net

УДК 330.341

**Бояринова Е. А. Акумуляционная эксплуатация ресурсов в обеспечении функциональности промышленного предприятия**  
Цель статьи заключается в обосновании продуктивной аккумуляционной эксплуатации ресурсов в обеспечении функциональности промышленного предприятия и доказательстве ее целесообразности по сравнению с традиционной. Обобщение научных трудов ученых определило необходимость рассмотрения ресурсов как активов. Результаты исследования включают сравнения простой и продуктивной аккумуляционной эксплуатации ресурсов. Определены и обоснованы этапы продуктивной аккумуляционной эксплуатации ресурсов и ее значение в обеспечении функциональности предприятия, в развитии инновационного управления производственно-экономической системы. Перспективой дальнейших исследований в данном контексте является разработка методов выявления коммерческой пригодности производных ресурсов, создаваемых предприятием в процессе производственно-экономической деятельности.

**Ключевые слова:** ресурсы, эксплуатация, продуктивная аккумуляция, функциональность предприятия.

**Рис.:** 2. **Табл.:** 1. **Библ.:** 10.

**Бояринова Екатерина Александровна** – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры менеджмента, Национальный технический университет Украины «Киевский политехнический институт» (пр. Победы, 37, Киев, 03056, Украина)  
**E-mail:** boyarinova@ukr.net

UDC 330.341

### Boyarynova K. O. Accumulative Exploitation of Resources in Ensuring the Functionality of Industrial Enterprise

The article is aimed at substantiation of productive accumulative resource exploitation for ensuring functionality of industrial enterprise, proving its usefulness compared to traditional. A synthesis of scientific works by scientists has determined the need to consider resources as assets. The results of the study include comparison of the simple and the productive accumulative resource exploitation. Stages of productive accumulative resource exploitation, its importance in ensuring the functionality of enterprise, in the development of innovative management of production-economic system have been determined and substantiated. Prospect of further research in this context is development of methods for detection of merchantability of the derived resources, created by enterprise in the process of production-economic activity.

**Key words:** resources, exploitation, productive accumulation, functionality of enterprise.

**Pic.:** 2. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 10.

**Boyarynova Kateryna O.** – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management, National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute» (pr. Peremogy, 37, Kyiv, 03056, Ukraine)  
**E-mail:** boyarinova@ukr.net